

C.S.A.C.
 CONSILIUL DE AVIZARE
 SECȚIA MONUMENTE ISTORICE

PROCES VERBAL NR.57
al ședinței din 2 noiembrie 1953, ora 9

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Grigore Ionescu

Membri: Arh. Ștefan Balș
 Arh. Ionescu Berechet
 Arh. Costescu Emilian
 Arh. Ghika Budești Ion
 Arh. Lieblich Richard
 Prof. Horia Teodora

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Ferdinand Fiescher
 Dr. Petre Năsturel
 Arh. Toma Socolescu

De asemenea iau parte ca invitați:

Arh. Uji Eugen, arh. șef al Reg. Arad

I. Adresa Cinematografiei Regionale Arad, cu privire la transformarea fațadei Cinematografului Gh. Doja, Nr. 713/29.X. 1953

Referent: Arh. F. Fischer

Proiectant: Serv.Tehnic de Proiectare al Statului Popular

Faza: Consultare pe parcurs

Dosarul cuprinde: două fațade la sc 1% 100 și 6 fotografii.

Se intenționează restabilirea fațadei parterului pe porțiunea din Str. Eminescu, în spiritul fațadei inițiale, reconstruind arcadele cu dimensiunile lor inițiale și încadrând intrarea în cinematograful cu elemente înrudite arhitecturii clădirii.

Consiliul, luând în discuție problema, hotărăște clasarea acestei clădiri ca monument de arhitectură, dat fiind că ea reprezintă unul din bunele monumente de arhitectură neoclasică din Arad.

În ceea ce privește transformarea fațadei, Consiliul dă aviz favorabil, principal, revenirii la formele inițiale, reconstruind arcadele cu dimensiunile lor inițiale, cu recomandarea:

– intrarea la cinematograful să fie astfel proporționată și concepută încât formele sale să se înrudească cu cele ale arcadei curente.

II. Lucrări de protejare și restaurare la Cetatea Neamț

Adresa C.P.A.C. 31317/953.

Faza: Sarcină de proiectare

Val.lucrării: 300.000 lei

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. T.Socolescu

Dosarul cuprinde: memorii, lista de materiale și cinci piese desenate și anume:

- plan fațadă la sc.1/100
- fațadă secție sc.1/100
- situația existentă 1/50
- detaliu poartă sc.1/50
- perspectivă

Pentru oprirea mersului mai departe a degradărilor și asigurarea menținerii ruinelor în starea lor de astăzi, se propun următoarele:

a. Lucrări de consolidare prin plombajul zidăriei mâncate la partea inferioară a pereților și contraforților.

b. Acoperirea suprafețelor superioare, orizontale, ale zidurilor cu un strat de piatră spartă și mortar de ciment. (savură), dându-se pantele necesare pentru scurgerea apelor de ploaie,

c. Desfacerea zidăriei degradate și rezidirea cu același material de piatră lucrată cu mortar de var și ciment.

d. Tesutul și umplutul crăpăturilor cu zeamă de ciment.

e. Refaceri parțiale la bolțile de cărămidă.

f. Rostuitul anumitor porțiuni de zidărie.

g. Lucrări de nivelare și pardoseli pentru asigurarea scurgerii apelor de ploaie.

Aceste lucrări se vor executa atât la zidurile exterioare și interioare ale cetății, și la picioarele de pod și la terasa cu bastioane.

Având în vedere interesul ce l-ar prezenta pentru numeroși vizitatori o reconstituire cât de redusă, care să redea în mod mai ușor de înțeles vechea înfățișare, se propune refacerea porții de intrare cu puntea sa ridicătoare.

Consiliul, luând în discuție dosarul, dă aviz favorabil sarcinii de proiectare cu următoarea recomandare:

1. Se vor adânci studiile legate de cercetarea pe teren a sistemului de manevrare a podului mișcător;
2. Intrarea va fi restaurată în formele ei originare chiar dacă nu vor fi posibilități pentru reconstruirea podului mișcător.

III. Lucrări de restaurare la turnul clopotniță Cet. Piatra Neamț <turnul clopotniță al bisericii domnești Sf. Ioan – E.G.>

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X.1953.

Faza: Sarcină de proiectare

Val. lucrării: 100.000 lei
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. T. Socolescu
Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, precum și cinci piese desenate și anume:
– plan de situație
– releveu
– 2 planuri de restaurare
– perspectivă.

Se prevăd, în afara lucrărilor de întreținere și amenajare interioară a încăperilor, următoarele: refacerea pardoselilor și înlocuirea tâmplăriei la uși și ferestre și la obloanele arcadelor de la etajul clopotelor; îndreptarea terasei din jurul foisorului, a cărui pardoseală de ciment – brăzdată de crăpături – nu mai prezintă o apărare împotriva apelor de ploaie, care prin infiltrări în decursul anilor au ajuns să imbebe cu umezeală întreaga zidărie, măcinând cărămizile.

Se prezintă două soluții:

a) Desființarea foisorului și revenirea la vechea formă, așezându-se acoperișul direct pe cornișe;
b) Menținerea formelor actuale și înlocuirea pardoselii de ciment sclivisit prin lespezi de piatră. Înlocuirea acoperișului bombat cu unul ascuțit, mai apropiat de forma ce trebuie să fi fost la origină.

Consolidarea și restauarea zidului de împrejmuire al bisericii, prevăzându-l cu o copertină de protecție.

Consiliul, luând în discuție proiectul, amână luarea unei hotărâri, urmând ca decizia pentru prima sau a doua variantă să fie luată de către Consiliu odată cu cercetarea problemei mai ample, dar principal asemănătoare, a restaurării bisericii Precista din Galați. Eventual se vor executa două machete care se vor expune la Sfatul Popular, pentru ca astfel să se cunoască și părerea cetățenilor orașului.

IV. Lucrări de reparații și întreținere la biserica Fundeni Gherase-r. Brănești, reg. București

Adresa Min. Cultelor Nr. 16918/26.X.1953.

Val. lucrărilor: 3.800 lei

Referent: Arh. T. Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, justificativ, deviz estimativ, analiza prețurilor, antemăsurătoare, extras de materiale necesare și prețul unitar, baza prețurilor la manoperă.

Se prevăd următoarele lucrări: tencuiele exterioare, tencuiele interioare, grilaj de fier la scări și vopsitul balustradelor.

Consiliul, luând în discuție problema, amână luarea unei hotărâri, urmând ca într-o ședință apropiată să se prezinte de către referent documentele necesare pentru a se stabili dacă această clădire este sau nu moment de arhitectură.

V. Casa veche din Târgoviște, Str. Poet Alexandru 38.

Referenți: Arh. T. Socolescu

Dr. P. Năsturel

Consiliul ia notă de referatul tov. dr. Năsturel P. și arh. Socolescu T.

Ținând seama că are o vechime de peste 120 ani, fiind o casă specifică de la sfârșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX, hotărăște clasarea ei ca monument de arhitectură.

Hotărârea va fi adusă la cunoștința Sfatului Popular al orașului Târgoviște.

VI. Adresa Min. Cultelor privitoare la instalația electrică a bisericii Sf. Ilie Gorgani din București.

Consiliul însărcinează pe tov. arh. Berechet de a cerceta modificările aduse la instalația electrică a bisericii și de a referi.

PREȘEDINTE

Prof. Gr. Ionescu

Membri:

Arh. Balș Șt.

Arh. Costescu E.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Ghika Budești

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru.

PROCES VERBAL NR.58

Astăzi 3 noiembrie 1953

Subsemnații: prof.ing. Aurel Beleş, prof.arh. Grigore Ionescu, prof. Horia Teodoru, arh. Berechet și arh. Leblch din partea C.S.A.C., de față fiind părintele paroh. G. Butnaru și avocat Emil Athanasiu din partea Așezământului Domnița Bălașa, ne-am întrunit, conform delegației date la cererea Sfintei Patriarhii a Bucureștilor, pentru a cerceta stadiul bisericii Domnița Bălașa.

Comisiunea a luat cunoștință de starea actuală a monumentului cercetând starea construcției. De asemenea comisiunea a luat cunoștință de referatul întocmit în 1949 de către experții delegați în acest scop, privind lucrările de consolidare a bisericii și a constatat că soluțiunile propuse în acel raport sunt valabile și astăzi.

Comisiunea este de părere că va trebui întocmit un studiu bazat pe investiții făcute la fața locului print-o examinare amănunțită a stării clădirii în momentul de față și o cercetare prin sondaje a fundațiilor, pentru a se putea pronunța asupra soluțiunii ce urmează a fi recomandată.

Comisiunea constată că la una din bolțile principale sunt unele puncte în care cărămizile bolții ar putea să fie dizlocate; este de părere că în timpul cel mai scurt să se ia măsuri pentru o reparație locală care să împiedice desprinderea acelor cărămizi.

De asemenea se constată că în pridvorul deschis al bisericii tencuiala calotelor amenință să cadă și trebuie luate măsuri de consolidare.

Un raport de detaliu asupra întregii chestiuni va fi întocmit ulterior.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal astăzi 3 Noiembrie 1953.

Subsemnații: prof.ing. Aurel Beleş, prof.arh. Grigore Ionescu, prof. Horia Teodoru, arh. Berechet și arh. Liebligh din partea C.S.A.C., de față fiind părintele paroh. G. Butnaru și avocat Emil Athanasiu din partea Așezământului Domnița Bălașa.

PROCES VERBAL NR.59

al ședinței din 4 noiembrie 1953, ora 12

Compunerea consiliului:

Președinte: prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Costescu E.

Arh. Ghika Budești I.

Arh. Liebligh R.

Tov. Pașa Ion

Tov. Russu Gh.

Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Arh. Fischer F.

Dr. Năsturel P.

Arh. Niculescu Gh.

Arh. Socolescu T.

Invitați: Arh. Halasz

I. *Lucrări la Poligonul de tir de lângă zidul cetății (latura de sub Tâmpa) din Orașul Stalin <Brașov – E.G.>*

Adresa Nr.960/3.XI.1953 a Secțiunii de Arhitectură și Sistematzare din Or. Stalin.

Dosarul cuprinde: un plan de situație la sc.1/720 și două planuri la sc.1/100.

Se propune clădirea unui adaos la Poligonul de Tir din Or. Stalin, chiar lângă zidul cetății, pe locul temelilor unui fost bastion.

Consiliul constată că de la început (1939) s-a făcut o greșeală cu construcția de lângă zidul cetății, greșeală aprobată cu bună știință de forurile superioare ale urbei, călcându-se regulamentele de construcție care erau atunci în vigoare.

În concluzie: Consiliul dă aviz nefavorabil cererii.

II. *Lucrări de reparații la Palatul Alexandru Ioan Cuza – Iași*

Referent: arh. Fischer F. și Gh. Niculescu

Dosarul a fost analizat și în ședința din 7.IX.1953, când Consiliul a amânat luarea unei hotărâri, deoarece nu reieșea din dosar ce lucrări s-au executat și care urmează a se executa. Cu acea ocazie s-a decis și transmiterea unui delegat la fața locului pentru a cerceta și referi asupra stadiului în care se găsesc lucrările.

În ședința de față, tov. arh. Niculescu din Direcția Generală a Controlului Construcțiilor din CSAC, delegat pentru această problemă la Iași, prezintă referatul său.

Consiliul ia notă că:

1. Avizul pentru resataurarea clădirii dat de Consiliul la data de 19 Mai a.c. nu a fost respectat de întreprinderea executantă, în special interiorul fiind refăcut în forme cu totul deosebite de cele existente ale vechiului palat.

2. Constată că, fără aprobare și fără a se fi executat un relevu complet (planuri, fațade, secții și detalii), a fost dărâmat corpul din fund care nu era de pe vremea lui Cuza, dar prin păstrarea lui reprezenta un moment istoric care se cerea păstrat în forma lui originară.

Consiliul cere, în lumina acestor constatări, să se ia toate măsurile pentru a se comunica toate aceste grave abateri organelor în drept.

Având în vedere importanța clădirii și scopul la care trebuie să servească, socotim că pentru îndreptarea greșelilor săvârșite și pentru refacerea corpului dărâmat în formele la vechi sau eventual, în forme noi adaptate nevoilor muzeului, proiectul urmează a fi întocmit de unitatea însărcinată cu lucrările de restaurare, pentru a se păstra o unitate de stil cu palatul.

Se anexează raportul întocmit de delegatul CSAC, arh. Gh. Niculescu.

III. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Tismana*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/29.X.1953

Faza: Sarcina de proiectare

Val. lucrărilor: 200.000 lei

Proiectant: ISPRCR

Referent: Arh.T.Socolescu

Dosarul cuprinde memoriu, lista de materiale, precum și 7 planșe desenate și anume:

- plan restaurare
- fațade relevu
- fațade restaurare
- perspectiva bisericii sc.1/100
- relevu paraclis
- proiect restaurare
- perspectivă paraclis

Avându-se în vedere că în situația actuală clădirile ânpstirii nu au nevoie de reparații urgente, fiind în bună stare de conservare, se propun lucrări de reconstituire a vechilor forme dispărute ale vechilor monumente istorice, biserica și paraclisul completează astfel lucrarea de restaurare începută în 1934.

La biserică, reconstituirea pridvorului se poate face pe baze precise. Fundațiile vechi scoase la iveală cu ocazia ultimei restaurări, urmele zidurilor de legătură cu pereții bisericii, urmele nașterilor bolților, ale arcurilor dublouri și ale trompelor vizibile în fațada de vest, precum și ușoara depresiune concavă la partea exterioră, care ne arată urmele tamburului cilindric al

celei de a treia turle dărâmate, puse în legătură cu imaginea bisericii înainte de prefacere, reprezentată printr-un gravură din 1848, ne dau toate indicațiile necesare pentru refacerea elementelor dispărute.

La paracis reconstituirea pridvorului se bazează pe desenul publicat în Monografia Mănăstirii Tismana, publicată de Al. Ștefănescu, în care se observă existența unui pridvor pe coloane de zid. Desenul în cauză este opera unui pictor din jurul anului 1860.

În afară de faptul sigur că pridvorul a fost refăcut, lucru ce se poate observa în zidărie, în urma desfacerii tencuielii, alte indici aasupra felului de construcție al acestui pridvor, în afară de pomenitul desen nu se pot constata în situația actuală.

Învelitoarea se propune a fi înlocuită cu același material ca și la biserica mare, și anume cu tablă de aramă, tabla galvanizată nefiind un material acceptabil pentru un monument istoric.

Consiliul, luând în discuție proiectul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

a) *la biserica mare*: să se țină seama de de existența unui veșmântar în aripa dinspre miază-zi a pridvorului, veșmântar pomenit de Paul din Alep și dovedit arheologiceste (fundațiile zidului despărțitor, urmele pe zidul bisericii). Această încăpere va fi luminată cu ferestre mici

b) *la paracis*: se va reduce puțin înălțimea parapetului pentru a se obține o proporție mai elansată a gurilor.

IV. Lucrări de protejare și sistematizarea la Bis. Sf. Spiridon Vechi-București

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X.1953

Faza: Sarcină de proiectare

Val. lucrării: 300.000 lei

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. T. Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, precum și 10 planșe desenate și anume:

– 8 planșe releveu la sc.1/50, 1/10, 1/100

– 1 plan de situație la sc.1/100

Pentru înșănătoșirea zidurilor care au prins igrasie se propune degajarea bisericii, în toate părțile pe lățimea actualului trotuar. Pentru aceasta, se va săpa un șanț adânc de 0,80 m care va fi acoperit cu o placă de beton armat, peste care se vor așeza lespezi de piatră. Din loc în loc, vor fi prevăzute ventilații pentru ca aerul să poată să circule. Placa de beton armat va fi susținută în partea bordurii trotuarului de un zid de sprijin, iar în partea opusă de stâlpi legați cu grinzi de beton armat. În porțiunea de nord a pronaosului, unde trotuarul este extrem de redus, susținerea plăcii se va face prin intermediul unor montanți fiși, legați la partea superioară de corniere, peste care vor fi montate lespezile de piatră. Șanțul acoperit va fi deci ventilat, vizitabil (se va dispune un capac de fontă), iar în partea

sa inferioară se va prevedea o rigolă de scurgere la canal, pentru evacuarea apelor ce eventual vor pătrunde în interiorul său.

– Pentru punerea în valoare a monumentului, se va utiliza spațiul liber din fațada vest. Se va îndepărta gardul viu, iar întreg spațiul va fi coborât cu 1,53 m. Aceasta pentru a degaja vederea spre biserică.

O scară de 4 m lățime va asigura accesul în scuar. Pe laturile lungi ale acestui scuar se vor amenaja rampe și peluze de iarbă. Latura de apus va fi formată de un zid de sprijin (cu balustradă) pe care se va amenaja o fântână decorativă.

Consiliul, luând în discuție proiectul, dă aviz favorabil, recomandând ca la proiectul tehnic clopotnița prevăzută la colțul nord al scuarului să fie montată în alt loc, așa fel încât să nu acopere vederea spre fațada bisericii.

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Costescu E.

Arh. Ghika Budești

Arh. R. Lieblich

Tov. Pașa Ion

Tov. Russu Gh.

Prof. H. Teodoru.

NOTĂ:

Semnătura lui Richard Lieblich este însoțită de consemnarea manuscrisă: „Pentru biserica Sf. Spiridon vechi declin competența” – E.G. –

PROCES VERBAL NR.60 al ședinței din 9 noiembrie, orele 10

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Șt. Balș

Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Arh. Ghika Budești

Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. F. Fischer

Dr. P. Năsturel

Arh. Socolescu Toma

I. Lucrări de restaurare la mănăstirea Zamca

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424 din 26.X.1953

Titular de Investiții: Min, Cultelor

Val.lucrărilor 300.000 lei

Proiectant: ISPROR

Faza: Sarcină de proiectare

Referant: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, și 18 planuri la sc.1:50 și anume:

– releveu plan parter

– releveu plan etaj I

- releveu plan etaj II
- releveu învelitoare
- Fațada vest sc.1/50
- Fațada nord
- Fațada sud
- Secția N-S
- Secția E-V
- Secția E-V
- Detalii sc.1/10
- Detalii sc.1/10
- Planuri parter et.ac.
- Fațada N-E
- Fațada S-V sc.1/50
- Secții
- Perspectivă

Lucrările prevăzute a se executa sunt următoarele:

1. Lucrări de restaurare la paraclis (degajarea soclului stelat al turlei de actuala învelitoare)

2. Lucrări de restaurare la zidul de împrejmuire

3. Lucrări de consolidare la turnul clopotniței.
Consolidarea porțiunilor dislocate, refacerea zidărilor stricate, completarea consolei lipsă de la bateon.

Consiliul, luând în discuție dosarul, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare.

II. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Dragomirna*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X. 1953

Val. lucrărilor: 200.000 lei

Titular Investiții: Min. Cultelor

Faza: Sarcină de proiectare

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Socolescu T.

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, plan de situație la sc.1/500 și 18 planuri la sc.1/100 și anume:

- plan pivniță, plan parter, plan etaj I, plan etaj II și pod, plan învelitoare, fațada nord, fațada sud, fațada N-V, secția A-B, secția C-D, E-F, plan parter, plan etaj I plan etaj II și pod, plan învelitoare, fațada N, fațada S, secția A-B, secția E-F, perspectiva.

Lucrările proiectate cuprind:

a) restaurarea trapezei vechi

b) reparații la zidul de împrejmuire și la contraforți
Consiliul, luând în discuție lucrarea, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare cu următoarele recomandări:

1. Pentru construirea scării de acces, exterioare, se va căuta ca aceasta să fie așezată pe urmele fundațiilor vechi, dacă acestea vor putea fi găsite.

2. Să se studieze și să se prevadă locurile de trecere la meterezele de deasupra sălii gotice;

3. În ce privește peretele despărțitor, pe care proiectul îl prevede în pod în dreptul rezaltilui, perete care bate în deschizătura crenelului, nu se va executa decât dacă sunt dovezi certe că a existat în vechime sau dacă folosirea actuală a podului cere absolut executarea lui în această poziție.

4. Pentru fațada spre curte, se recomandă ca fereastra de pe rezalit care luminează scara de la pod, să fie înlocuită cu o deschizătură mică, de tipul celor care se găsesc la turnul de colț.

III. *Lucrări de reparații la biserica reformată din com. Mișca, Raion Marghita, Reg. Oradea.*

Adresa Min. Cultelor Nr 17140/26.X.1953.

Val.lucrărilor: 17.900 lei

Titular Investiții: Episc. reformată Oradea

Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, antemăsurătoare deviz estimativ, analiza de prețuri. extras de materiale și planul bisericii la sc.1/200.

Lucrarea proiectată prevede: înlocuirea acoperișului de șindrilă uzat cu tablă galvanizată, întrucât șindrița după afirmația beneficiarului este greu de achiziționat .

Consiliul, luând în discuție lucrarea și nefiind de acord cu propunerile făcute de a se înlocui înveltoarea de șindrilă cu una nouă de tablă, dă aviz nefavorabil.

Dacă parohia dispune de fondurile necesare, Consiliul recomandă să se execute un acoperiș de țiglă solzi pentru care va trebui eventual adaptată șarpanta, consolidând-o sau refăcând-o în aceeași formă. În caz că parohia nu dispune de aceste fonduri acoperișul de șindrilă se va reface tot cu șindrilă.

IV. *Lucrări de amenajare a podului Palatului Cultural din Tg. Mureș*

Adresa Muzeului de Artă Tg. Mureș Nr. 79/953.

Val.lucrării: 225.000 lei

Titular investiții: Muzeul de Artă Tg. Mureș

Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, deviz estimativ, antemăsurătoare, lista de materiale, analiza prețurilor precum și o planșă cu planul etajului III și IV, și planul grinzilor de tavan.

Consiliul, luând în discuție lucrarea amână luarea unei hotărâri, dosarul urmând a se completa și cu avizul Direcției Generale a Edificiilor Publice.

V. *Reparații la Bis. Cireașov, Raion Slatina, Reg. Pitești*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17805/953

Referent: Arh. Socolescu T.

Lucrarea prevede subzidire de beton armat la colțul sud al pridvorului și refacerea parțială a pardoselii cu ciment.

Consiliul, luând în discuție lucrarea, este de acord cu executarea consolidării și dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Proiectul de subzidire va fi întocmit de un tehnician care va supraveghea și executarea acestei lucrări.

2. La piatră nu se va folosi beton armat, ci zidărie de piatră sau cărămidă bine arsă și legată cu mortar de ciment.

3. pardoseala se va executa din lespezi de piatră sau de cărămidă, nici într-un caz de ciment.

VI. *Cererea de prefacere a capelei fostului Seminar Veniamin Costache din Iași, în bibliotecă pentru Institutul Politehnic Iași*

Adresa Inst. Politehnic Iași Nr. 6982/22.X.1953

Referent: Arh. P. Năsturel

Adresa cere aprobarea transformării în bibliotecă și sală de lectură pentru studenți a capelei fostului seminar Costache din Iași, str. Cloșca Nr. 9, unde este așezat căminul de studenți Filimon Sârbu.

Consiliul, examinând cererea, amână luarea unei hotărâri pentru a se cerceta capela la fața locului de un delegat CSAC.

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.
Ionescu Berechet.
Arh. Lieblich R.
Arh. Ghika Budești
Prof. H. Teodoru.

PROCES VERBAL NR.61 al ședinței din 11 noiembrie, orele 12

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H. Teodoru

De asemenea ia parte ca referenți:

Arh. Balș Ion
Dr. Năsturel Petre
Arh. Socolescu Toma

I. *Lucrări e reparații la bis. parahială Bogdan Vodă din Rădăuți – E.G.*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18482/5.X.1953

Val. lucrărilor: 25.700 lei

Titular investiții: Parohia Bogdan Vodă

Proiectant: Ing. Popadiuc

Referent: Arh. Socolescu T.

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz, antemăsu-rătoare, tablou de materiale.

Lucrarea prevede reparații la biserică și clopotniță bis. Bogdan Vodă și anume: refacerea înveltoarei cu șindrilă, la streșină la fel cu cea existentă pe o suprafață de 450 mp, refacerea șarpantei acoperișului pe o suprafață de 100 mp.

Consiliul, luând în discuție lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele condițiuni:

1. Șindrila nouă va fi tăiată la fel ca cea veche și va fi impregnată cu carbolineum, cu piatră vânăre (sulfat de cupru) sau orice altă substanță de protejare asemănătoare.

2. Căpriorii vor fi ciopliți din bardă la fel ca cei vechi (în ceea ce privește forma, tehnica și materialul).

II. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Secu*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259 din 2.X.1953

Faza: Sarcină de proiectare

Val. lucrării: 2.500.000 lei

dintre care 400.000 lei în 1953

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Balș Ion

Dosarul cuprinde: tabel de materiale precum și un memoriu.

Piese desenate:

- plan de situație releveu
- plan parter
- plan etaj I și II
- plan înveltoare
- fațada E
- fațada S
- fațada V
- fațada N
- plan parter+etaj+fațada-restaurare
- plan fațada S – restaurare
- plan fațada V – restaurare
- plan fațada N – restaurare

Lucrările prevăzute sunt: refacerea șarpantelor pentru a transmite greutatea lor direct pe ziduri, înlocuirea înveltoarei de tablă cu înveltoare de țigla, înlocuirea pridvoarelor actuale cu arcade de zidărie la parter și lemănărie de stejar la etaj (s.n. – E.G.) executarea de scări de acces (piatră), pardoseli de cărămidă, înlocuirea tâmplăriei ușilor și ferestrelor care dau spre pridvoare, redeshiderea ușilor și ferestrelor la camerele de sub arhondaric, care vor fi reparate și în interior, amenajarea în bune condițiuni a scurgerilor de la closete, precum și diferite completări de zidărie.

Consiliul, examinând dosarul, dă aviz favorabil cu următoarele condițiuni:

1. Scările de acces la prispă și foișoare vor fi ori acoperite prin înglobarea lor în prispă, ori, dacă sunt scoase în afară, prima și a doua treaptă să fie lăsate libere vederii.

2. Pentru pridvorul arhondăriei se recomandă expres mutarea scării sub porticul dinspre clopotniță.

3. La întocmirea proiectului tehnic se va studia o decorare ușoară a calcanelor care separă în tronsoane aripile mănăstirii (care trebuie menținute) dându-se o formă potrivită cu arhitectura întregului complex.

4. Cu ocazia întocmirii proiectului tehnic se vor studia cu atenție toate elementele construcției (stâlpi, balustrade, etc.)

III. Lucrări de restaurare a turnul mănăstirii Humor

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259/953

Faza: Sarcină de proiectare

Val.lucrărilor: 160.000 lei

Titular investiții: Min. Cultelor

Referent: ISPROR

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale, proces verbal pentru premiu de calitate precum și patru piese desenate: releveu, plan, secție, fațada (releveu) planuri fațade restaurare, plan-fațade (releveu)

Se prevăd următoarele lucrări de restaurare:

- îndepărtarea molozului; refacerea zidăriei de piatră, completarea chenarelor de ferestre, a copertinelor la contraforți și umplerea cu beton a golurilor rămase în zidărie prin putrezirea grinzilor. De asemenea, refacerea balconului exterior, a scării exterioare între parter și etajul I, a tâmplăriei și a pardoselii.

Consiliul, luând în examinare dosarul, dă aviz favorabil cu recomandarea ca la proiectul tehnic să se favoradă eventual prelungirea streășinii deasupra pridvorului.

IV. Lucrări de restaurare la Schitul Maicilor din București

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259/953

Val.lucrării: 300.000 lei

Titular investiții: Min. Cultelor

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Balș Ion

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale și 12 piese desenate.

Lucrările prevăzute a se executa sunt: dărâmarea turlelor de lemn actuale și construirea lor din zidărie, prevăzându-se o centură și stâlpi de beton armat. Încuirea tuturor învelitorilor de tablă cu învelitori de oțel; desființarea geamlăcului de la pridvorul bisericii, încuirea pardoselii de mozaic cu lespezi de piatră, construirea a două sobe din zid, completarea stâlpilor de stejar la pridvorul chiliilor. Dacă sondajele care se vor face vor stabili că tencuiala chiliilor a fost executată mai târziu, acestea vor fi lăsate din cărămidă aparentă ca și vechea bucătărie. De asemenea se prevede reconstruirea lanternei octogonale la bucătărie, construirea unei mici pergole cu câte 3 arcade între chilii și casa parohială pentru a masca calcanul chiliilor, amenajarea unui grup sanitar, compus din 2 closete în curtea parohială, precum și amenajarea unei fântâni cu un mic bazin și două bănci de piatră legate de biserică printr-o cărare din lespezi de piatră așezate pe iarbă. Ansamblul acesta va fi înconjurat cu un zid de cărămidă, care va fi completat cu o mică clopotniță în felul celeia de la biserica Bucur.

Consiliul, examinând proiectul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

- Se vor face cercetări la fața locului, căutând a se scoate la iveală tabloul votiv, pentru ca, în cazul că există fresca veche, să se cerceteze înfățișarea primă a bisericii, ținându-se seama eventual - la restaurare - și de forma altor turle contemporane cu acest monument.

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ionescu Berechet.

Arh. Costescu E.

Arh. Ghika Budești

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru.

NOTĂ:

Semnătura lui Richard Lieblich este însoțită de consemnarea manuscrisă: „Pentru Schitul Maicilor declin competența” - E.G

PROCES VERBAL NR.62 al ședinței din 13 noiembrie 1953, orele 12

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ghika Budești I.

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Dr. Năsturel P.

Arh. Socolescu T.

I. Lucrări de restaurare la Hanul de la Ruginoasa

Adresa Comitetului pentru Așezămintele Culturale Nr. 15156 din 6.X.1953.

Titular de investiții: Comit.pt. Așez. Cult.

Val lucrării: 900.000 lei

Proiectant: ISPROR.

Referent: Arh. Socolescu T.

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale, proces verbal pentru premiu de calitate, plan releveu, plan subsol, secție S-E, fațada E-V, S, N, parter + învelitoare, fațada, secțiuni, perspectiva.

Se prevăd următoarele lucrări: deblocarea interiorului de moloz și pământ, refacerea tuturor zidărilor de piatră și cărămidă, calcane, coșuri, pereți despărțitori, etc; executarea tencuielilor uși și ferestre, pardoseli etc; instalarea de sobe de teracotă și a unei mașini de gătit în bucătărie, vâruiei, vopsitorii, geamuri, lesle la grajd, etc.

Consiliul, luând în discuție dosarul, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare, recomandând ca la întocmirea proiectului tehnic să se țină seama de eventualele material documentar existent pentru stabilirea formelor profilelor, ale coșurilor, ale șarpantei, etc.

II. Lucrări de amenajare la castelul Huniade din Timișoara

Adresa Comit. pt. Așez. Cult. Nr. 15156 din 6.X.1953

Val.lucrărilor: 3.080.000 lei din care 800.000 lei în 1953

Titular de investiții: Comit. pt. Așez. Cult.

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Balș Ion

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabele de materiale, proces verbal pt. premiu de calitate.

Piese desenate: plan situație; restaurare; plan parter+subsol, plan etaj I, plan etaj II, secțiuni, fațade. Releveu plan parter+subsol, plan et.I, plan et.II, plan șarpantă, fațada N, fațada E, fațada S, secții..

Se propun următoarele lucrări: desfaceri de tencuiele interioare și exterioare pentru identificarea părților vechi; lucrări de conservare, refaceri, reparații și amenajări pentru scopurile muzeului regional al Banatului;

Reparațiile constau din refacerea pardoselilor, completarea ferestrelor, dărâmarea casei de transformator și a șoproanelor, înlocuirea unor grinzii de lemn la planșeau deasupra etajului II, subzidirea unei porțiuni din fațada de nord a clădirii, unde aceasta prezintă o crăpătură mai mare, repararea acoperișului cu țigla solzi, înlocuirea învelitorii de tablă deasupra turnului, repararea doliilor, ghiabiurilor, șorțurilor și burlanelor.

Consiliul, luând în dezbateră dosarul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Se vor menține ferestrele laturei sudice a turnului de la N-E, ferestrele care luminează coridorul. Eventual se va desfunda și a doua fereastră de la parter și de la etaj.

2. Acolo unde se desființează unele ziduri, se vor păstra mături ai existenței acestora (urechi de zidărie sau prin marcarea pe tavan sau pardoseală).

III. Lucrări de restaurare la bis.Scaune din București

Adresa Ministerului Cultelor Nr.17424/26.X.1953

Val.lucrărilor: 200.000 lei

Titular de investiții: Ministerul Cultelor

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Socolescu T.

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde următoarele piese: memoriu, tabel de materiale.

Piese desenate:

- relevu plan situație sc.1/100

- relevu plan sc.1/50

- fațada sud sc.1/50

- fațada vest sc.1/50

- secție longitudinală sc.1/50

- plan acoperiș 1/50
- fațada vest sc.1/50
- fațada sud sc.1/50
- secție sc.1/50

- perspectivă

Se prevăd următoarele lucrări:

- desfacerea șarpantei și a învelitorii actualului acoperiș provizoriu, al patului turlei vechi și refacerea unei turle noi din zidărie pe schelet de beton armat, învelită cu olane;

- unele reparații și amenajări mărunte la biserică;

- construirea unei turle-clopotniță, desfacerea șarpantei de lemn a actualului acoperiș provizoriu de la patul turlei vechi, dărâmarea zidăriei de cărămidă putrezită și a ancașului de lemn putrezit, beton armat în centuri și în stâlpii turlei, zidărie de cărămidă aparentă precum și șarpanta, învelitoare de olane a turlei. Obloane cu clapete (jaluzele), precum și dușumele din scânduri în camera clopotniță. În afară de aceasta, este necesară scoaterea cărămizilor vechi, mâncate de umezeală și sparte, la soclul bisericii și înlocuirea lor cu cărămizi speciale noi, de aceeași dimensiuni și forme ca acelea vechi; trepte și contratrepte la scara ce duce la clopotniță. Grila de fier la intrarea în pridvor, precum și eventuala introducere a unui coș de fum în interiorul zidăriei.

Consiliul, luând în discuție dosarul, dă aviz favorabil cu recomandarea de a se adopta soluția turlei de pe pronaos cu baza octogonală în întregime. Pentru a-i asigura o înfățișare mai masivă, în armonie cu restul bisericii, se vor deschide la această turle eventual numai 4 goluri corespunzătoare celor 2 axe principale ale edificiului.

IV. Lucrări de pictură la biserica din Micșunești Mari, raion Snagov, reg. București.

Adresa Patriarhiei Române, Comisiunea de pictură bisericească Nr.8513 din 3 Noiembrie 1953.

Val.lucrărilor: 15.900 lei

Titular de investiții: Parohia Micșunești

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde: antemăsurătoare, deviz, caiet de sarcini precum și două adrese (a Min. Cultelor și a patriehiei către Patriarhie).

Se prevăd următoarele lucrări: tencuirea și pictarea din nou a turlei, spălarea frescei, prinderea tencuieiilor burdușite cu zeamă de ciment; pictarea soclului cu un ton pentru spălarea tâmplei și restaurarea icoanelor.

Consiliul, luând în discuție dosarul, constată că devizul este incomplet și hotărăște înapoierea lui la Comisia de pictură bisericească pentru a-l completa cu următoarele date:

- data când s-a spălat pictura bisericii ultima dată;

- condițiile de spălare, pentru a se arăta restauratorului procedul inofensiv, spre a nu se strica vechea pictură;

- măsurile tehnice care trebuie luate pentru a nu se pierde nimic din picturile deteriorate.

Președinte Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ghika Budești

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru

NOTĂ:

Semnătura lui R. Lieblich este însoțită de consemnarea mișcării: „Pentru p. III declin competența” - E.G.

PROCES VERBAL NR.63

al ședinței din 20 noiembrie, orele 10.30

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. E. Costescu

Arh. Ghika Budești I.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Arh. Diaconu Nicolae

Invitați: Arh. Niga I.

I. Lucrări de amenajare la podul palatului cultural din Tg. Mureș.

Adresa Muzeului de Artă Tg. Mureș Nr.79/1953, înregistrează la CSAC sub Nr, 3502/953.

Val.lucrării: 2 225.000 lei

Titular investiții: Muzeul de Artă Tg. Mureș

Proiectant: Ing. Keresztes I.

Referent: Arh. F.Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, deviz estimativ, antemăsurătoare, tabel de materiale, analiza prețurilor.

Piese desenate:

- plan et.III

- plan et.IV

sc.1/100

- planul grinzilor de tavan

Proiectul prevede transformarea în mansardă a suprafeței podului muzeului de artă din palatul cultural, în scopul lărgirii spațiului de expunere al muzeului.

Consiliul, având în vedere referatul favorabil al Direcției Generale a Edificiilor Publice în ceea ce privește situarea muzeului în ansamblu și constatând că prin transformările propuse, arhitectura vechiului edificiu nu suferă nici o schimbare, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Consiliul scotește ca această soluție nu este cea mai potrivită pentru importanța care se acordă manifestărilor culturale (muzeistice) și consideră

această lucrare ca provizorat, până când Sfatul Popular va clădi un edificiu special pentru muzeu.

2. Înainte de începerea lucrărilor, se va obține și avizul pompierilor.

3. Se va asigura acces lesnicios în partea de sub acoperiș și tavanul cu luminatoare al încăperilor, care la nevoie să îngăduie controlul și reparația acoperișului, neadmițându-se pod mort.

4. Se va modifica (muta) scara de acces din camera 9 în camera 10, creându-se un palier în fața intrării camerei 10. Scara se va face dreaptă, fără trepte balansate.

5. Se va verifica soliditatea tavanului actual care va deveni pardoseala muzeului, pentru ca aceasta să poată suporta greutatea încărcărilor respective.

II. *Lucrări de amenajare a podului Școlii medii tehnice <Palatul Teleki - E.G.> din Tg. Mureș în dormitoare pentru 50 elevi*

Adresa CPAC Nr.15084/953 înreg. la CSAC sub Nr.3559/953

Val.lucrării: 150-200.000 lei

Proiectant: Arh. Niga I.

Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde următoarele piese: proiectul de execuție a dormitoarelor și a anexelor, proiectul de execuție a dușurilor, secțiuni transversale și planul de situație al clădirii, secțiuni longitudinale ale dormitoarelor și anexelor, vederea acoperișului cu ferestrele dormitoarelor în axa bolților de la etaj.

Se prevăd lucrări de reparații capitale pentru amenajarea podului clădirii în dormitoare pentru 50 elevi.

Consiliul, luând în examinare anteproiectul prezentat, dă aviz nefavorabil, din următoarele motive:

1. Suma necesară transformării și adaptării podului în locuință devine oneroasă față de capacitatea de locuit care se obține și față de condițiile de igienă respective. Cu această sumă, se pot face construcții provizorii pe terenuri libere, în care condițiile de cazare să fie mult mai bune.

2. Consiliul scotește că problema transformării podului în locuință nu poate fi rezolvată satisfăcător, deoarece din punct de vedere al amenajării dormitoarelor, aplicând normele în vigoare, se constată că:

- În caz de incendiu sau de panică, evacuarea este prevăzută printr-o scară neluminată, balansată, fără să se arate unde debrușează și la distanță de peste 40 m. de la punctul cel mai îndepărtat.

- Construcția podului de lemn este supusă oricând incendiului.

- Nu reiese din planuri cum vor fi încălzite încăperile și dacă s-a prevăzut ca pereții despărțitori să aibe înșușiri termice.

- Suprafața proiectată pentru un pat din dormitoare este de 3,52 în loc 4,50 minimum.

- Cubajul pentru o persoană este de 10 mc în loc de 14.
- Luminozitatea în unele dormitoare este 1/11,3 în loc de 1/8.

- W.C.-urile, spălătoria, coridorul de 36 m lungime și 1,40 m lățime, garderoba și scara sunt neluminate și neaerisite.

- Nu s-a prevăzut nici duș, nici baie, iar lavoare sunt prea multe (13).

- Paturile sunt distribuite neconform cu normativele de proiectare în vigoare.

- Amplasarea dulapurilor s-a făcut în încăperi insuficiente ca dimensiuni.

III. Adresa CPAC NR.3215/953 privind cele două poduri ale castelului Corvineștilor din Hunedoara

Lucrarea a mai fost examinată în ședința din 20 Iulie, când Consiliul a dat aviz favorabil cu recomandări.

De data aceasta, ni se prezintă, pe lângă vechile piese desenate și un calcul de rezistență.

Consiliul, luând în discuție adresa CPAC, constată că nu au fost executate lucrările care au primit deja avizul favorabil al Consiliului nostru și care recomandă ca podurile să fie restaurate respectând forma și vechile dimensiuni.

Consiliul ține să precizeze că un monument de o excepțională importanță istorică și artistică ca acest castel nu poate fi folosit decât ca muzeu, în nici un caz ca depozit de materiale.

În consecință, podurile nu trebuie recalculat pentru trafic de mare tonaj pe care nu l-a cerut nimeni - nici măcar beneficiarul, întrucât ele servesc pentru trecerea pietonilor, trăsurilor, turismelor, etc.

Dată fiind situația creată prin nerespectarea și neaducerea la îndeplinire a avizului CSAC NR.159 dat la 20 Iulie a.c., Consiliul este de acord cu relatarea cuprinsă în memoriul anexat adresei CPAC și cere să fie sesizată Comisia Controlului de Stat pentru a se face cercetări, în vederea stabilirii cauzelor care au determinat neexecutarea lucrărilor în lumina avizului nostru.

Președinte Prof. Gr.Ionescu

Membri: Arh. E. Costescu
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.64 al ședinței din 23 noiembrie, orele 10

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet.
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

I. Normativ provizoriu pentru executarea lucrărilor speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură

Se citesc următoarele capitole:

- Considerațiuni generale

- Terasamente

- Betoane simple și armate.

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și menționează să se introducă un capitol aparte pentru trotuare, care va cuprinde textul ultimului paragraf de la pag.13.

Președinte: Prof. Gr.Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.65 al ședinței din 24 noiembrie 1953, ora 11

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet.
Arh. Lieblich R.
Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion
Arh. Năsturel P.
Prof. Socolescu T.

I. Normativ provizoriu pentru executarea lucrărilor speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură.

Referent: Arh. Balș Ion

Se citesc următoarele capitole:

- Zidării de cărămidă

- Zidării de piatră

Consiliul, dă aviz favorabil, adoptând ca text definitiv, textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și menționează să se adauge explicații mai dezvoltate la pc.8, în special în legătură cu tencuielile zugrăvite în frescă.

II. Adresa Protopopiei Hârlău relativ la ordinul Sfintei Mitropolii a Moldovei, de a strămuta catapeteasma din capela Spitalului de Stat Hârlău la o biserică în construcție în Satul Nou, com. Belcești, r. Hârlău.

Referent: Dr. Petre Năsturel

Consiliul, luând în discuție problema, dă aviz favorabil menționând că demontarea și transportarea

catapetesmei să se execute cu mare grijă, iar arhitectura interioară a capelei, precum și soba să fie păstrate intacte.

Înainte de demontare, se vor trimite CSAC-ului fotografii ale catapetesmei, ale interiorului și ale sobei.

III. Adresa Min. Finanțelor relativă la desființarea a două ziduri despărțitoare la camerele 314 și 310 (et.III) Dir. State.

Referent: Arh. Socolescu T.

Consiliul dă aviz favorabil pentru cazul în speță, urmând ca pentru alte cazuri similare să se dea eventual un aviz cu caracter general într-altă ședință.

Președinte: Prof. Gr.Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. H.Teodoru.

PROCES VERBAL NR.66 al ședinței din 25 noiembrie 1953, ora 12

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Normativ provizoriu pentru lucrările speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură.

Referent: Arh. Balș Ion

Se citesc următoarele capitole:

- Izolări hidrofuge

- Dulgherie

- Înelvitori

Consiliul dă aviz favorabil, adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și aprobă textul adaos pentru art.8 de la zidăria de cărămidă, care urma să fie completat, conform procesului verbal nr.65 din 24.XI.1953.

Președinte: Prof. Gr.Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. H.Teodoru.

PROCES VERBAL NR.67 al ședinței din 26 noiembrie 1953, orele 8.30

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Normativ provizoriu pentru lucrările speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură (urmare)

Referent: Arh. Balș Ion

Se citesc următoarele capitole:

- Tencuiei

- Pardoseli

- Trepte și scări

- Placaje exterioare

- Tâmplărie de lemn

- Tâmplărie metalică

- Construcții diverse metalice

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și menționează să se ceară și punctul de vedere al Comisiei de pictură bisericească, pentru pasagiile referitoare la pictură, în special la pictura în frescă.

Președinte: Prof. Gr.Ionescu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.68 al ședinței din 27 noiembrie 1953, orele 11.30

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Costescu E.

Arh.Ghika Budești I.

Arh. Ionescu Berechet

Tov. Russu Gh. <pictor restaurator>

Prof. H. Teodoru

1. *Normativ provizoriu pentru lucrările speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură (urmare)*

Referent: Arh. Balș Ion

Se citesc următoarele capitole:

- Ornamente

- Zugrăveli și vopsitorii

- Geamuri

- Trotuare

- Împrejmuiri

- Dărâmări

- Diverse

- Organizarea șantierului

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv, textul alăturat, inclusiv corecturile cu cerneală roșie.

II. *Lucrări de adaptare a instalației de aer condiționat la banca de Credit și investiții Str. Doamnei Nr.4*

Referent: arh. Ion Balș

Consiliul dă aviz favorabil, deoarece lucrarea nu modifică arhitectura exterioară sau interioră a clădirii.

III. *Diverse. Proiect pentru normative de proiectare la monumentele istorice de arhitectură.*

Referent: Arh. Ion Balș

Se dă citire textului. Consiliul amână discutarea acestor normative pentru o ședință ulterioară.

Președinte: Prof. Gr. Ionescu

Membri: Arh. Costescu E.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Ghika Budești I.

Tov. Russu Gh.

Prof. H. Teodoru

PROCES VERBAL NR.69 al ședinței din 4 decembrie, orele 11

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Duiliu Marcu

Membri: Arh. Costescu E.

Arh. Ghika Budești I.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Ion Balș

Arh. Bobocea A.

Arh. Socolescu

Invitat: Arh. Becu

I. *Transformarea fațadei Cinematografului Gh. Doja din Arad*

Adresa Întreprinderii cinematografice regionale de Stat Arad Nr. 7713/29.X.1953.

Referent: Arh. Bobocea A., din partea beneficiarului, Arh. Becu.

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, plan de situație sc.1/500, fațada laterală sc.1/100, detaliu fațadă 1/50 și 9 fotografii.

Se prevăd lucrări de transformare la intrarea cinematografului Gh. Doja.

Consiliul, examinând lucrarea dă aviz nefavorabil și propune refacerea proiectului, studiul intrării nefiind în concordanță de stil cu restul fațadei.

II. *Proiectul pentru amenajarea Castelului din parcul Buftea. Adresa Min. Culturii, Dir. Construcții și Investiții Nr.191/18.X.1953*

Referent: Arh. Balș Ion

Faza: Proiect de execuție (sarcina de proiectare nu a fost trimisă spre avizare).

Val. lucrării: 832.263 lei

Proiectant: Institutului Proiect București

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, plan subsol, plan parter, etaj I, etaj II și 2 secțiuni, toate la sc.1/50 și un detaliu la sc.1/20. Un dosar cu detalii de arhitectură - 16 planuri; un dosar pentru rezistență cu 4 planuri; un dosar instalații electrice cu piese scrise; un dosar instalații electrice cu 5 planuri; un dosar instalații de gaze cu piese scrise și 5 planuri, un dosar devize cu piese scrise.

Se prevăd următoarele lucrări:

- Organizarea subsolului pentru bucătărie, depozite de alimentație, sală de mese pentru personalul de serviciu, dușuri, vestiare etc. fără modificarea bolților existente.

- Înlocuirea galeriei de lemn de la et. II și a tavanului provizoriu printr-un planșeu general de beton armat, grinzile de pe fața inferioară fiind îmbrăcate în lemn. De asemenea, înlocuirea stâlpilor de lemn cu stâlpi de beton armat îmbrăcați în lemn.

- Transformarea scării de serviciu de lemn într-una de beton armat.

- Lucrări de finisaj (reparări de tâmplărie, tencuiei înlocuirea tapetelor prin zugrăveli, etc).

- Înlocuirea întregii instalații sanitare și electrice și îngroparea ei în perete.

- Completarea actualului sistem de încălzire cu aer cald prin sobe de teracotă și radiatoare încălzite cu gaz metan, acestea din urmă putând fi scoase în timpul verii.

Consiliul, examinând lucrarea, amână luarea unei hotărâri pentru a se consulta proiectanții și eventual beneficiarul în ceea ce privește execuția unui planșeu de beton armat și a se cere unele lămuriri.

III. *Restaurarea palatului de la Potlogi*

Adresa Min. Culturii, Dir. Generală a Artelor, Serv. Muzee și Monumente Nr.41517/25.X.1953.

Referent: Arh. T. Socolescu

Proiectant: ISPROR

Val. invest: 1.500.000 lei

Dosarul cuprinde:

- memoriu justificativ și lista de materiale.

Piese scrise:

- plan de situație releveu, plan de situație restaurare, plan parter-etaj, secție, fațada sud-vest, fațada nord-est și 2 perspective.

Se prevăd următoarele lucrări:

1. *Casa Domnească.*

Refacerea zidăriei până la nivelul cornișei și refacerea acoperișului cu învelitoare de olane. Refacerea bolților de zidărie la etaj și refacerea planșeurilor deasupra parterului. Refacerea scârilor și pardoselilor, tencuielilor cu decorul lor de piatră sculptată.

2. Casele vechi.

Completări de zidărie deasupra beciului pentru nivelarea și așezarea unui acoperiș de protecție cu învelitoare de olane.

3. Poarta de intrare.

Completarea zidăriei și refacerea unui acoperiș peste bolta și încăperile porții.

4. Zidul de împrejmuire.

Executarea învelitoarelor de olane pentru protecția porțiunilor de zid rămase în picioare și subzidirea unei porțiuni de zid de pe latura vest a curții.

5. Curtea și parcul.

Lucrări de pavare și plantații pentru punerea în valoare a monumentului.

6. Lucrări de instalații, de apă, canal și lumină.

Lucrarea urmează să se execute în două etape, prima pentru 1954 în valoare de 450.000 lei.

Consiliul, examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele mențiuni:

- Planurile să fie completate cu indicația elementelor sigure, găsite intacte pentru care există o documentație indiscutabilă, atât în interior, cât și în exterior.

- La studiul proiectului tehnic să se utilizeze cât mai multe date certe și să se facă studii științifice mai amănunțite pentru elementele, pentru care lipsesc documente, astfel ca să se ajungă la un proiect cât mai unitar și cât mai complet.

- În ceea ce privește soluția constructivă, întrucât există presupunția că bolțile s-au dărâmat și din cauza curburei cu săgeată mică pentru bolți din cărămidă, formă care dă probabil împingeri laterale, se propune căutarea unor soluții constructive care să ofere deplină siguranță (tiranți, arce sau membrane de beton armat. etc)

- Se constată că studiul este făcut numai pentru clădirea principală, pentru celelalte lucrări prezentându-se numai planul de situație și descrierea din memoriu.

Consiliul este de părere să se intervină pe lângă Serviciul de documentare al ISPROR-ului pentru întocmirea unui relevu detaliat însoțit de fotografii la scară mare (cuprinzând vederi de ansamblu și detalii), pentru a obține o documentare cât mai exactă a lucrărilor de ornamentație în starea actuală.

IV. Executarea unui trotuar la biserica mănăstirii Dealul din Târgoviște.

Adresa Mitropoliei Ungro-Vlahiei Nr.20175/953

Referent: Arh. Ion Balș

Dosarul cuprinde adresa menționată și o schiță.

Se propune executare trotuarului din jurul bisericii din piatră de format mic și din lespezi mari, așa precum prevedea inițial proiectul, deoarece carierele nu posedă în momentul de față astfel de lespezi, ceea ce ar împiedica executarea lucrărilor în acest an și atrage după sine pierderea fondurilor alocate.

Consiliul examinând lucrarea, dă aviz favorabil și menționează că plăcile de piatră de format mic să fie de lungimi cât mai variate pentru a se obține un aspect cât mai pitoresc, afară de bordura care va fi executată din piatră de dimensiuni egale.

Președinte: Prof. Duiliu Marcu

Membri: Arh. E.Costescu

Arh. Ghika Budești I.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich Richard

Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.70 al ședinței din 8 decembrie, orele 11

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Duiliu Marcu

Membri: Arh. Balș Șt.

Arh. Costescu E.

Arh. Ionescu Berechet

Arh. Lieblich R.

Tov. Russu Gh.

Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Balș Ion

Tov. Năsturel P.

Arh. Socolescu T.

I. Lucrări de restaurare și protejare la Biserica Sfinții Împărați din Târgoviște.

Adresa Min.Cultelor Nr.18648/953

Referent: Arh. Ion Balș

Faza: Sarcină de proiectare

Val.lucrări: 250.000 lei în ipoteza restaurării fără turlă și 400.000 cu turlă.

Proiectant: ISPROR

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, extras de materiale, relevu (1 planșă) restaurare (3 planșe) toate la sc.1/100 și o perspectivă.

Se prevăd următoarele lucrări:

Reconstrucția turlei clopotniței, restaurarea fațadelor (firide, brău, cornișe, etc), desfacerea urmelor amvonului, reparații și completări de pardoseală și refacerea ușii de stejar.

Consiliul examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu recomandarea să nu se reconstruiască turla până la o documentare mai completă, care s-ar obține probabil dacă biserica a avut una sau două turlă. Pardoseala se va executa numai după ce se va adopta o soluție definitivă pentru turlă. Pentru proiectul tehnic se va prezenta un relevu exact și un detaliu la scară mare pentru intrare.

II. *Proiectul pentru amenajarea castelului din parcul Buftea (urmare discuției din ședința din 4.XII.1953)*

Referent: Baș Ion

Consiliul, examinând informațiile aduse de proiectanți, dă aviz favorabil în ceea ce privește arhitectura și aviz favorabil, cu recomandările menționate mai jos, în ceea ce privește lucrările de instalații sanitare și electrice.

– *Instalații sanitare:*

1. Se recomandă, pentru prepararea apei calde, cazan de oțel și ca agent de încălzire aburul de joasă presiune.

2. Se vor înființa în limita posibilităților coloane de ventilație secundare, sau se vor schimba pozițiile coloanelor pincipale de ventilație.

3. Să se prevadă, la conductele de intrare în clădire a apei de stins-incendiul, ventile de reținere, sau să se facă racorduri la corpurile sanitare, conform Stas 1478-53.

4. Se vor desființa sifoanele individuale de sub băi și se vor prevedea sifoane combinate.

– *Instalații electrice:*

1. Linia aeriană de alimentare se va executa cu conductori de aluminiu.

2. Instalația electrică interioară se va executa de asemenea cu conductori de cupru.

3. La subsol se va prevedea tub I.P. îngropat în loc de tub I.P.E.

– În ceea ce privește lucrările de instalații de gaze, se dă aviz nefavorabil și se cere restudierea proiectului, deoarece proiectul prezentat nu conține piesele minime (în special schema izometrică) cerute de Stas Nr.3555-53, nu se încadrează în Stas-ul menționat și prevede aparate de gaz metan care nu se construiesc, aparatele fiind standardizate.

III. *Restaurarea picturii la biserica Sf. Ion Botezătorul din Râmnicu Vâlcea*

Adresa Patriarhiei-Comisiunea de Pictură bisericească Nr. 8512/1953 și adresa Min. Cultelor 13224/953.

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz și o schiță.

Se prevede spălarea picturii, restaurarea pe alocuri și astuparea crăpăturilor.

Consiliul, examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

– Fresca din pridvor să nu fie completată, ci să se dea numai un ton neutru acolo unde e nevoie.

– Crăpăturile să fie astupate de un zidar îndrumat de un tehnician, sub directă supraveghere a pictorului.

– Se va propune clasarea bisericii ca monument istoric de arhitectură.

IV. *Restaurarea picturii la biserica din Micșunești, raion Snagov, reg. București*

Adresa Comisiei de Pictură bisericească Nr.8513/953 și adresa Min. Citelor 13769/953.

Referent: Dr. P.Năsturel

Val.lucrării: 15.900 lei

Dosarul cuprinde devizul.

Lucrarea a mai fost examinată și în ședința din 13.XI.953 când s-a amânat luarea unei hotărâri, documentarea nefiind completă.

Consiliul reluând discuția, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

– Să nu se taie printr-o linie dreaptă partea inferioară a frescei degradate, ci să se urmărească întocmai sinuozițiile marginilor tencuiei pictate.

– Zgărieturile nu se vor astupa, ci se vor colora cu un ton negru.

V. *Restaurarea picturii la biserica din Petrești, com. Coșești, raion Pitești.*

Adresa Comisiei de Pictură Bisericească Nr.8513/953 și adresa Min.Culturii Nr.13226/953

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde o cerere din partea parohiei. Se propune restaurarea picturii actuale sau înlocuirea ei cu una nouă.

Consiliul examinând lucrarea, își însușește întocmai punctul de vedere al Comisiei pentru pictură bisericească, urmând ca parohia să se adreseze unui pictor bisericesc autorizat, în vederea întocmirii devizului de restaurare a picturii.

VI. *Lucrări de reparații la mănăstirea Crasna, com. Isovoarelor, raion Teleajen, reg. Ploiești.*

Adresa Min. Cultelor Nr. 19996/953

Referent: Arh. Baș Ion

Val.lucrărilor: 21.143 lei

Dosarul cuprinde un memoriu istoric, unul tehnic, devizul cu piesele respective și o schiță.

Se prevede înlocuirea tablei de la biserica și clopotnița cu tablă galvanizată și diferite reparații de tencuială.

Consiliul, examinând lucrarea constată că biserica nu e trecută pe lista monumentelor istorice de arhitectură și hotărâște înapoierea dosarului.

Se face totodată recomandarea să se acopere biserica și clopotnița, inclusiv porțiunile verticale, cu șindriță în loc de tablă galvanizată.

VII. *Diverse:*

a) Consiliul propune să se comunice Comisiei de pictură bisericească să întocmească normative pentru restaurarea picturilor bisericești.

b) Căminul Filimon Sârbu (Palatul Sturdza, fostul Seminar Veniamin Costache) din Iași, Str. Cloșca 9.

Adresa Inst. Politehnic Iași Nr.2375/22.X.1953
Se cere aprobarea de a se transforma capela în bibliotecă.

Consiliul dă aviz favorabil cu recomandarea să se mute tâmpla, dar să se păstreze picturile intacte. De asemenea propune să se ceară Mitropoliei din Iași să comunice unde urmează să fie mutată tâmpla.

c) Suplimentare de deviz pentru reparații la mănăstirea Aninoasa-Muscel, reg. Pitești.

Adresa Patriarhiei, Arhiepiscopia București Nr.18226/1953.

Se prezintă un deviz suplimentar pentru lucrările de reparații.

Consiliul examinând dosarul, și ținând seama de observațiile făcute de Direcția Norme și Devize din CSAC, dă aviz favorabil cu următoarele rectificări în analizele de preț:

Art. 2 Zidărie de cărămidă cu mortar de var gras
C.E.13 – zid de 0,80 m

Materiale:

Cărămizi	buc.	450 x 0,39	=	175,50
Mortar tip A	mc	0,3 x 105,63	=	31,69
Apă	mc	0,45 x 1	=	0,45
				207,64

Manopera transf.ore:

16,40 x 0,85n = 13,94

Art. 91. Transportul molozului cu căruța la distanță de 5-6km.

Comunicatul 1395/950 B.Of.124/950

Manopera transf. preț/to 22 lei
ptr. 1 mc 22 x 1,4 = 30,80 lei/mc

Art. 11. Zidăria de cărămidă cu mortar de ciment în arce și bolți.

C.E.15

Materiale:

Cărămidă de presă	buc.	465 x 0,39	=	181,35
mortar tip		0,26 x 285	=	74,10
apă		0,40 x 1	=	0,40
lemn ecarisat		0,07 x 243	=	17,01
lemn rotund		0,03 x 180	=	5,40
cuie		0,08 x 5,10	=	0,40
				278,66

În ceea ce privește art.10, transportul molozului cu roaba la 100 m, acesta se va calcula la cantități executate efectiv.

Președinte: Prof. Duliu Marcu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Pictor Russu Gh.
Prof. Teodoru H.

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Duliu Marcu

Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budești
Prof. Ionescu Gr.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lielich R.
Prof. Teodoru Horia

De asemenea iau parte ca referenți:

Arh. Socolescu T.

I. Lucrări de restaurare la mănăstirea Aninoasa-Muscel, reg. Pitești

Adresa Min.Cultelor Nr.19847/1953

Referent: Arh. T. Socolescu

Faza: Sarcină de proiectare

Val.Inv.: 700.000 lei, din care

250.000 lei ptr. etapa I

1954-lucrări de protecție și consolid.

Proiectant: ISPROR

Dosarul cuprinde: Memoriu, extras de materiale, planul parterului, planul etajului, toate la sc.1/100. planul acoperișului, fațade la sc.1/200, fațada nord (releveu) la sc.1/100 și perspectiva.

Se prevăd următoarele lucrări:

– Lucrări urgente de protecție și consolidare, refacerea unui acoperiș definitiv la chiliile cu etaj de pe latura nord, la paraclis și la chiliile cu parter din colțul S-V, precum și pentru completările de zidărie la trapeză și la arcadele de la parter ale colțului S-V.

– Lucrări de restaurare: refacerea pridvorului clădirii cu parter și etaj din colțul N-V, refacerea bolților la chiliile de pe latura Nord, refaceri de pardoseli, coșuri, scări și tâmplărie la uși și ferestre.

1. Pentru elaborarea proiectului tehnic se va executa un releveu exact, ceț puțin pentru porțiunile interesând restaurarea.

2. Se dă aprobarea de principiu pentru pridvorul clădirii cu parter și etaj din colțul N-V, urmând ca proiectul definitiv pentru acest pridvor, să fie întocmit după obținerea datelor suplimentare care se vor găsi probabil în urma executării sondajelor.

3. Înălțimea zidului exterior de pe fațada N, în dreptul clădirii cu parter și etaj, va fi stabilită definitiv după facerea schelelor, când se vor găsi eventuale date mai complete.

II. Lucrările de consolidare și restaurare la biserica Capul Dealului, parohia Momotești, Drăgănești, reg. Pitești.

Adresa Min. Cultelor Nr.19248/953

Referent: Arh. F.Fischer

Valoarea lucrării: 29.500 lei

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz estimativ, două schițe de fațade și 4 fotografii.

Se prevăd următoarele lucrări:

Lucrări de subzidire, reparații de crăpături, reconstrucția turlei și trotuar de piatră de prund.

Consiliul, examinând lucrarea, recomandă clasarea bisericii ca monument istoric de arhitectură.

În ceea ce privește lucrarea menționată, Consiliul amână luarea unei hotărâri, urmând ca beneficiarul să întocmească un relevu cotat al bisericii cu arătarea crăpăturilor și un proiect de restaurare pentru turlă. De asemenea cere executarea unor sondajii care să stabilească adâncimea fundațiilor și natura solului. În ceea ce privește proiectul de restaurare pentru turlă, se vor căuta date suplimentare în podul bisericii pentru a descoperii eventualele urme ale vechi turlă.

Consiliul atrage atenția că în tot cazul, lucrările de subzidire și de construcție în general nu pot fi executate în timpul iernii.

III. Diverse:

a) Adresa Min. Cultelor, Serv. Monumente și Muzeu Nr.42548-10.X.1953 pentru înscrisura în planul de lucru pe 1954 al ISPROR-ul, a tabelului cu monumentele istorice pentru care urmează să se întocmească proiecte.

Consiliul luând în discuție lista propusă, recomandă:

- „Cetatea Bistrița” să nu fie trecută sub denumirea greșită de Cetatea lui Rareș;

- Să se scoată de pe listă anexa casei Hagi Prodan din Ploiești, nefiind cazul a se întocmi un proiect.

- Să se adauge pe lista propusă casa din str. Malinovski nr.5 din Bistrița, având urgentă nevoie de reparații, fiind o veche clădire din secolul al 16-lea care prezintă un deosebit interes istoric.

În afară de lista menționată și de cele nouă proiecte tehnice amânate din 1953, precum se specifică în adresa suscitată, se vor trece și următoarele proiecte pentru lucrări care nu au putut fi terminate pe 1953, decât în faza de sarcină de proiectare și care trebuie continuate în 1954, ca proiecte tehnice:

- Castelul Hunyade-Timișoara
în val. de lei 1.280.000
- Hanul Ruginoasa Iași * * * * * 600.000
- Palatul Brâncovenesc-Potlogi
 * * * * * 1.050.000
- Palatul Cuza-Iași * * * * * 630.000

b) Deviz suplimentar pentru curățirea molozului și pentru executarea împrejuririi și a unei magazii la Mănăstirea Dealul.

Adresa Mitropoliei Unghro-Vlahiei, Arhiepiscopia București Nr. 20751/1953.

Consiliul dă aviz favorabil pentru devizul de curățirea molozului în val. de lei 64.500, pentru devizul pentru împrejurirea provizorie în val. de lei 14.100 și devizul pentru construirea unei magazii în val. de lei 35.680.

Se face mențiunea că analizele articolelor fără normă, sunt făcute pe răspunderea proiectantului, executantului și beneficiarului.

c) „Gardul Casei Universității” (fosta casă Filipescu din str. Dionisie Lupu).

Tov. Prof. Teodoru dă citire unui pasagiu dintr-un articol publicat în revista „Arhitectura” în care se pomeniște să se cerceteze situația la fața locului. Președinte: Prof. Duliu Marcu

- Membri:
- Arh. Balș Șt.
 - Arh. Costescu E.
 - Ah. Ghika Budești
 - Arh. Ionescu Gr.
 - Arh. Ionescu Berechet
 - Arh. Lieblich R.
 - Prof. Teodoru H.